

**Агенција за остварување
на правата на заедниците**

НАЦРТ СТРАТЕШКИ ПЛАН

за период 2018 - 2020 година

Август 2017 г.
Скопје

Стратешкиот план за период 2018- 2020 година претставува заложба на Агенцијата за остварување на правата на заедниците во насока на понатамошното унапредување, заштита и остварување на правата на заедниците кои се помалку од 20% од вкупното население во Република Македонија.

Активностите во наредниот период ќе бидат насочени кон неколку долгорочни приоритети заеднички утврдени со припадниците на заедниците како и нивните очекувања каде би сакале да ја видат Агенцијата во иднина. Овој план ќе обезбеди целосна посветеност на вработените во Агенцијата во неговото спроведување, следење , анализа и евалуација на постигнатите резултати и оценка на сработеното , а конкретни придобивки ќе имаат припадници на сите заедници во Република Македонија.

Со стратешкото планирање во целост ќе се реализираат начелата на транспаратеност и отчетност како основна вредност на нашето секојдневно работење.

При утврдување на приоритетите и целите, Агенцијата се водеше од приоритетите и целите на Владата на Република Македонија како и од реалните потреби на припадниците на заедниците и граѓанскиот сектор.

Силно верувам, дека заедно со вработените со професионална и континуирана посветеност истиот ефикасно и ефективно ќе се реализира во согласност со однапред утврдените показатели на успешност, а со тоа ќе се остварат приоритетите и целите на Агенцијата за остварување на правата на заедниците.

*в.д. Директор
Илхан Рахман*

1. В О В Е Д

Агенцијата за остварување на правата на заедниците е основана со Законот за унапредување и заштита на правата на припадниците на заедниците кои се помалку од 20 % од населението во Република Македонија (“Службен весник на РМ“ Бр.92/2008).

Основната надлежност на Агенцијата е доследно спроведување на уставно и со закон загарантираните права на припадниците на заедниците кои се помалку од 20 % од населението во Република Македонија.

Стратешкиот план ќе преставува водич во идното делување на Агенцијата, поддржан со реално спроводливи програми и проекти во функција на слободно изразување, негување и развивање на својот идентитет и особености, вработувањето во органите на државната управа и другите јавни институции на сите нивоа, образование на сите степени на својот мајчин јазик, изразување на своите културни особености, информирање на мајчин јазик како и поддршка на активности на граѓански организации како главни партнери во креирање на политиките на Агенцијата.

Во изминатиот период АОПЗ изготви Оценка за спроведување на Законот за унапредување и заштита на правата на заедниците кои се помалку од 20% од населението на Република Македонија, од која произлегоа низа препораки кои се земени во предвид при изработката на овој Стратешки план.

Планот е изготвен и согласно стратешките приоритети на Владата, ЕУ извештаите за напредок на РМ како и други релевантни документи.

2. МИСИЈА

Работата на Агенцијата ги опфаќа припадниците на етничките заедници во Република Македонија кои се застапени со помалку од 20% од вкупното населението во Република Македонија.

Агенцијата дава допринос во остварување на правата на заедниците и едукација на јавноста за вредностите и значењето на почитување и заштита на правата на заедниците и меѓуетничка толеранција како неопходен предуслов за целосна демократизација на општеството и полн развој на општеството на патот кон европските интеграции.

3. ВИЗИЈА

Целосно остварени и заштитени правата на припадниците на етничките заедници во Република Македонија.

Агенцијата се грижи сите припадници на заедниците кои се помалку од 20% од населението на Република Македонија да можат целосно да ги остваруваат со Устав и закон загарантираните права како што се правото на вработување согласно принципот на соодветна и правична застапеност, правата од областа на образованието, културата, употребата на својот јазик и писмо, информирање на мајчин јазик и останатите области од општественото живеење.

4. ПРИНЦИПИ И ВРЕДНОСТИ

Агенцијата за остварување на правата на заедниците во своето работење целосно ќе се придржува кон остварувањето на следните принципи и вредности:

- **законитост** во постапките за остварување на правата на припадниците на заедниците кои се помалку од 20 % од населението во Република Македонија;
- **транспарентност** што подразбира отвореност во работата и активностите кои се реализираат и остваруваат преку постојано информирање на јавноста за постигнатите резултати;
- **еднаквост** што подразбира еднаков пристап во остварувањето на Уставно загарантиераните слободи и права на сите припадници на заедници во Република Македонија;
- **одговорност** што подразбира одговорност во остварувањето на правата на заедниците
- **правичност** што подразбира рамноправен третман на сите заедници
- **тимска работа** што подразбира свест за потребата од заедничко дејствување, преземање на заедничка обврска и взаемна одговорност
- **кооперативност**, што налага отвореност и спремност за соработка и усогласено делување и работа со останатите органи на државната управа, домашни и странски граѓански организации, локални самоуправи и останати чинители.
- **отчетност** што подразбира презентирање и потполна отвореност кон заинтересираната јавност и корисниците на нашите услуги за областа на нашето делување и постигнатите резултати.

5. ЗАДАЧИ И ОБВРСКИ

Со формирањето на Агенција за остварување и унапредување на правата на заедниците во Република Македонија воспоставена е институционална рамка за следење на остварувањето и унапредувањето како и заштита на правата на припадниците на заедниците кои се помалку од 20 % од населението. Единствено Агенцијата со својата работа во целост се грижи за остварувањето и унапредувањето на правата на заедниците од областа на вработување согласно принципот на соодветна и правична застапеност, на употреба на јазикот, на образование на сите нивоа, култура, информирање итн.

Агенција за остварување на правата на заедниците согласно Законот за унапредување и заштита на правата на припадниците на заедниците кои се помалку од 20% од вкупното население во РМ работи особено на:

- остварување на унапредувањето и заштитата на правата на припадниците на заедниците кои се помалку од 20 % од населението во Република Македонија;
- грижа за усогласување на работа на органите на државната управа што се однесуваат на спроведувањето на амандманите на Уставот на Република Македонија поврзани со Рамковниот договор;
- поддршка на Владата во реализација на нејзините стратешки приоритети;
- грижа за обезбедување на правична и соодветна застапеност на граѓаните припадници на заедниците во органите на државната управа;
- следење на спроведувањето на законите со кои се обезбедува правична и соодветна застапеност на граѓаните припадници на заедниците во органите на државната управа;
- грижа за обезбедување на образование на припадниците на заедниците во сите степени на образование на нивен јазик во согласност со закон;
- грижа за културното наследство како и промоција на културата на припадниците на заедниците
- грижа за остварување на правото на информирање на свој јазик преку електронските и печатените медиуми во согласност со закон;
- поддршка во основање на здруженија на граѓани и фондации заради остварување на културните, образовните, уметничките и научните цели;
- грижа за остварувањето на правото на употреба на свои симболи;

Во согласност со мисијата, Агенцијата за остварување на правата на заедниците континуирано ќе се грижи за исполнување на своите задачи и обврски со цел постојано унапредување на правата на заедниците .

6. СТРУКТУРА

Агенцијата за остварување на правата на заедниците со поддршка на Мисијата на ОБСЕ во Скопје, донесе нов правилник за систематизација на работни места број 01-143/04 од 14.09.2015 и утврдени се следните организациски облици:

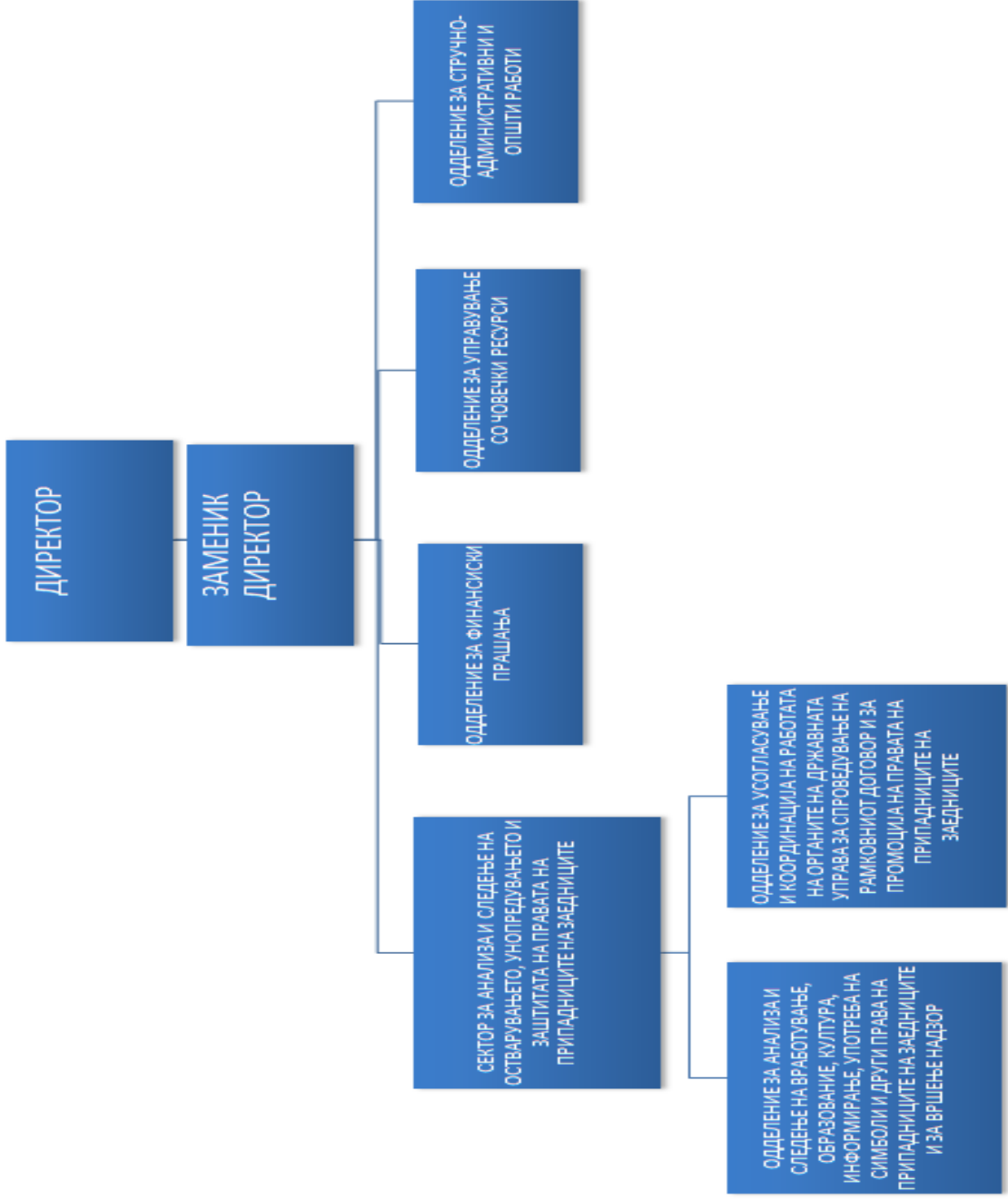
Сектор за следење на остварувањето, унапредувањето, заштитата и промоција на правата на припадниците на заедниците;

1. Одделение за следење на остварувањето, унапредувањето и заштитата на правата на припадниците на заедниците;
2. Одделение за усогласување и координација на работата на органите на државната управа и промоција на правата на припадниците на заедниците;

Самостојни одделенија кои за својата работа директно одговарат на директорот на агенцијата институционализирани се:

1. **Одделение за стручно-административни и општи работи**
2. **Одделение за финансиски прашања**
3. **Одделение за управување со човечки ресурси**

Во рамките на Агенција за остварување на правата на заедниците не постојат органи во состав.

7. ОПРАВДАНОСТ

Агенцијата за остварување на правата на заедниците во текот на 2014/2015 година изготви Извештај за оценка на спроведување на Законот за унапредување и заштита на правата на припадниците на заедниците кои се помалку од 20% од населението во РМ. Целта на истиот беше оценка на успешноста на процесот, резултатите и влијанието од спроведувањето на ЗУЗПЗ и идентификација на областите за натамошно унапредување на неговата примена, со посебен акцент на ефективноста на воспоставениот механизам за унапредување и заштита на правата на заедниците – АОПЗ.

Оценката на спроведување на регулативата се однесува на процесот, резултатите и влијанието од спроведување на целите на законот. Двете цели чие постигнувања се оценуваа се:

- унапредување на правата на заедниците и
- заштита на правата на заедниците.

Препораки кои произлегоа од анализата на оценката на ЗУЗПЗ се: зајакнување на АОПЗ во процесот на донесување на одлуки, операционализација на Фондот на АОПЗ и зголемување на буџетот на АОПЗ за целосно спроведување на надлежностите на АОПЗ, зајакнување на надзорната функција на АОПЗ, зајакнување на работата на полето на подигање на свеста и едукација за правата на припадниците на заедниците и промоција на работата на АОПЗ, засилена координација помеѓу телата кои работат на полето на заштита на права на заедниците.

Агенцијата во соработка со Владата на РМ, граѓанските организации и меѓународни организации во наредниот период постојано ќе ги следи состојбите и своите активности ќе ги насочи кон подобрување на состојбите и имплементација на горенаведените препораки.

Агенцијата во реализацијата на своите програмски активности базирани на внатрешна анализа ќе се води од своите предности и можности, а ќе ги избегнува идентификуваните закани и ризици.

- **Предности:** комуникативност, разноличност, мотивираност за работа, креативност, добра соработка со меѓународни организации и НВО, добри услови за работа и добар тим, посветеност на вработените.
- **Недостатоци:** недоволно финансиски средства за активности, недоволна координација со останати засегнати страни, недоволен број на вработени вклучително и од другите заедници и нејасни законски надлежности.
- **Можности:** потенцијални партнери, пристап до ЕУ фондови, поддршка од НВО сектор, лобирање за политичка поддршка, можност за заеднички проекти со

НВО, можност за јакнење на свеста и кај самите заедници и за правата на заедниците, потреба од зголемено учество на заедниците во образованието во квалитетот на мајчин јазик, информирање на заедниците, вработувањето на заедниците, попис.

- **Закани:** недоволна политичка поддршка; актуелен политички контекст, попис.

8. ПРИОРИТЕТИ и ЦЕЛИ

8.1. Стратешки приоритети

Согласно стратешките приоритети на Владата на РМ за период 2014-2018 година и тоа:

- алинеја 2 *Интеграција на Република Македонија во Европска Унија и НАТО*

- алинеја 4 *Одржување на добри меѓуетнички односи врз принципите на меѓусебна толеранција и почитување и спроведување на Охридскиот Рамковниот договор*, Агенцијата за остварување на правата на заедниците ги одреди следните стратешки приоритетни области за периодот 2018 – 2020:

- **Следење на остварувањето и унапредувањето на правата на припадниците на заедниците кои се помалку од 20% од населението на РМ**
- **Унапредување на заштитата и промоцијата на правата на припадниците на заедниците кои се помалку од 20% од населението на РМ**
- **Операционализација на фонд на финансиски средства за остварување на посебни програми за спроведување и унапредување на правата на припадниците на заедниците**

8.2. Стратешки цели

Во согласност со горенаведените стратешки цели, Агенцијата за остварување на правата на заедниците ги поставува следните приоритети за секоја од програмските области.

- **Подобрување на остварувањето и унапредувањето на правата на припадниците кои се помалку од 20% од населението на РМ**
- **Обезбедување заштитни механизми на правата на припадниците на заедниците и подигање на свеста за истите**
- **Зајакнување на улогата на граѓанскиот сектор во креирање на политики и донесување на одлуки за спроведување и унапредување на правата на припадниците на заедниците**

9. ОСВРТ НА ПОСТИГНАТИ РЕЗУЛТАТИ ВО 2016 ГОДИНА

Агенцијата за остварување на правата на заедниците во текот на 2016 година ги реализираше следните проектни активности:

1.1 „Унапредување на човековите права и заштита на малцинствата во Југоисточна Европа“ – Совет на Европа и ЕУ

Агенцијата за остварување на правата на заедниците и Министерството за локална самоуправа, се институционални партнери во реализација на активностите на повеќегодишниот регионален проект на Европската унија и Советот на Европа „Унапредување на човековите права и заштита на малцинствата во Југоисточна Европа“. Во текот на 2016 година се реализираше завршната фаза на овој проект во кој беа вклучени пет општини од РМ и беа реализирани проектните активности од областа на заштитата и унапредувањето на правата на различни етнички заедници со цел да се подобри секојдневниот живот на истите на локално ниво.

Општините од РМ имаа можност да ги претстават своите позитивни примери на добри практики пред другите учесници во проектот од седумте земји од ЈИ Европа учеснички во проектот (Хрватска, Босна и Херцеговина, Србија, Косово, Црна Гора и Албанија)

Сите учесници во проектот имаа можност да присуствуваат на студиска посета во Стразбург и да се запознаат со работата на Советот на Европа.

Проктот заврши во декември 2016 година.

1.2 Предлог измени и дополнувања на Законот за унапредување и заштита на правата на припадниците на заедниците кои се помалку од 20% од населението во Република Македонија и анализа на предлог Акцискиот план за истиот

Во текот на 2014 година Агенцијата започна со спроведување на оценка на ефективноста и резултатите на Законот за унапредување и заштита на правата на припадниците на заедниците кои се помалку од 20% од населението во Република Македонија, кој е од клучно значење за остварување и унапредување на правата на заедниците во РМ. Процесот резултираше со публикација на извештај за екс-пост евалуација на законот во кој се содржани најважните достигнувања и предизвици во спроведување на законот и кои даваат насоки за креирање на нови политики и градење на капацитети за понатамошни интервенции во овој сегмент.

Извештајот на екс-пост евалуацијата продуцираше со изготвување на предлог Акциски план. Истиот ги потенцира специфичните цели (општи и посебни), за да во целост започне примена на Законот за унапредување и заштита на правата на припадниците на заедниците кои се помалку од 20% од населението во Република Македонија.

Со цел, продолжување на овој процес Агенцијата за остварување на правата на заедниците со поддршка на експертиза ангажирана од страна на Советот на Европа успешно ги ревидираше претходно изготвените предлог измени на Законот за унапредување и заштита на правата на припадниците на заедниците кои се помалку од 20% од населението во Република Македонија и предлог Акцискиот план на горенаведениот закон.

1.3. Соработка со Еу Делегацијата во Скопје за поддршка на здруженијата на граѓани-грантисти на Програмата на ИПА за поддршка на граѓанските општества и медиумите за 2014 година (IPA CSF Civil Society and Media Programme 2014) повик EuropeAid/136-992/DD/ACT/MK

Во текот на 2016 година Агенцијата за остварување на правата на заедниците оствари соработка со Делегацијата на Европската унија во Скопје за институционална поддршка на осум национални граѓански организации – грантисти на програмата на ИПА за поддршка на граѓанските општества и медиумите за 2014 година (IPA CSF Civil Society and Media Programme 2014) повик EuropeAid/136-992/DD/ACT/MK.

2.3.1. Национална конференција: „Градење култура за коегзистенција: Соработка помеѓу Граѓанските организации и Локалната самоуправа како фактор за развој на интернетнички дијалог“

Претставници од Агенцијата за остварување на правата на заедниците учествуваа на Националната конференција: „Градење култура за коегзистенција: Соработка помеѓу Граѓанските организации и Локалната самоуправа како фактор за развој на интернетнички дијалог“ во организација на Делегацијата на Европската Унија како дел од програмата на ИПА за поддршка на граѓанските општества и медиумите за 2014 година (IPA CSF Civil Society and Media Programme 2014) повик EuropeAid/136-992/DD/ACT/MK.

1.4. Анализа за состојбите со употреба на јазиците и симболите на припадниците на заедниците

Врз основа на одлуката на Агенцијата за остварување на правата на заедниците бр.01-101/1 од 21. 06. 2016 година се задолжува Одделението за следење на остварувањето, унапредувањето и заштитата на правата на припадниците на заедниците да изготви анализа за употребата на јазиците на припадниците на заедниците.

Агенцијата за остварување на правата на заедниците согласно Законот за унапредување и остварување на припадниците на заедниците кои се помалку од 20 % од вкупното население на Р.М. (Сл. весник бр.92 од 22 јули 2008 год.) и Закон за употреба на јазик што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните во Република Македонија и во единиците на локалната самоуправа (Сл. весник бр.101 од 13 август 2008 год.) , "остварувањето и унапредувањето на правата на припадниците на заедниците кои се помалку од 20 % од населението, се однесува на прават во областа на вработувањето согласно со принципот на соодветна и правична застапеност на припадниците на заедниците, употребата на јазикот, образованието (основно, средно и високо) , културата и други области во кои со закон се уредени правата на припадниците на заедниците" наведено во член 3.

Согласно Уставот на РМ и амандманите од 2001 година, Републиката ја гарантира заштитата, меѓудругото, и на јазичниот идентитет на сите заедници.

Согласно Амандман V од Уставот на РМ личните документи на граѓаните кои зборуваат службен јазик различен од македонскиот јазик, се издаваат на македонски јазик и неговото писмо, како и на тој јазик и неговото писмо во согласност со закон.

Употребата на јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните во РМ и во единиците на локалната самоуправа, во РМ е регуларана со посебен закон - Закон за употреба на јазик што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните во Република Македонија и во единиците на локалната самоуправа (Сл. весник бр.101 од 13 август 2008 год.).

Во органите на државната власт во РМ службен јазик различен од македонскиот јазик, може да се користи во согласност со закон.

Агенцијата за остварување на правата на заедниците изработи „Анализа за состојбите со употреба на јазиците и симболите на припадниците на заедниците“ во која се посочени следните сегменти:

- Употреба на јазикот на заедницата како службен во локалната самоуправа
- Употреба на јазик на заедницата во постапка пред органите на управата
- Употреба на јазик на заедницата во судски постапки
- Употреба на јазик на заедницата во евиденциите

- Употреба на јазик и писмо на заедницата за имиња на улици и сл.
- Употребата на знамињата на припадниците на заедниците
- Употребата на јазиците на припадниците на заедниците во електронските и печатените медиуми

1.5. Анализа за состојбите во Воспитно – Образовниот систем на учениците припадници на заедниците во Република Македонија

Агенцијата за остварување на правата на заедниците согласно Законот за унапредување и остварување на припадниците на заедниците кои се помалку од 20 % од вкупното население на Р.М. (Сл. весник бр.92, од 22 јули 2008 год.) , "остварувањето и унапредувањето на правата на припадниците на заедниците кои се помалку од 20 % од населението, се однесува на прават во областа на вработувањето согласно со принципот на соодветна и правична застапеност на припадниците на заедниците, употребата на јазикот, образованието (основно, средно и високо) , културата и други области во кои со закон се уредени правата на припадниците на заедниците" наведено во член 3.

Согласно член 5 од горенаведениот Закон, припадниците на заедниците од членот 1 став (2) на овој закон имаат право на образование во сите степени на својот јазик во согласно со закон.

Анализата се изготвува со цел следење на состојбите во воспитно – образовниот систем и активно учество на Агенцијата со свои предлози и сугестии во креирањето на воспитно – образовната работа на МОН, БРО и поддршка на Владата во спроведувањето реформи и остварувањето на правото на образование на соодветниот мајчин јазик.

Образованието е една од клучничните форми на запознавање на припадниците на заедниците со своите посебности, култура и јазик, а воедно и механизам кој обезбедува интеграција на еднката во општеството.

Значењето на образованието на припадниците на заедниците кои сочинуваат помалку од 20 % од популацијата на РМ може да се согледа преку неколку параметри, а пред се клучно прашање претставува пристапот на припадниците на овие заедници до квалитетно образование користејќи ја притоа можноста да го користат својот мајчин јазик. РМ има обврска преку образованието да им овозможи на различните етнички групи развивање на чувство на припадност на нивните заедници, вклучување и инклузија на заедниците во општеството преку образовниот процес, а воедно преку образованието да го едуцира мнозинството и да ја јакне свеста меѓу граѓаните за разноликоста и мултикултурноста на нашето општество.

Во РМ, зависно од степенот и видот на образовниот процес, ова право од страна на припадниците на заедниците се остварува на различни нивоа:

- Право на образование и следење на наставата на мајчин јазик
- Право на запознавање и учење на мајчиниот јазик
- Право на следење на настава по избран предмет – Запознавање со јазикот и културата на заедницата

1.6. Проценка на потребите за институционален развој на граѓанските организации кои работат на полето на заштита и унапредување на правата на припадниците на заедниците под 20%

Врз основа на член 16 став 3 од Законот за унапредување и заштита на правата на припадниците на заедниците кои се помалку од 20% од населението во РМ, Агенцијата за остварување на правата на заедниците за потребите на Владата, изготви Анализа за Проценката на потребите за институционален развој на граѓанските организации кои работат на полето на заштита и унапредување на правата на припадниците на заедниците под 20%, со цел зајакнување на капацитетот на граѓанскиот сектор, и негово зголемено учество во процесот на донесување на одлуки.

Согласно член 7 став 1 од Законот за унапредување и заштита на правата на припадниците на заедниците кои се помалку од 20% од населението во РМ, припадниците на заедниците можат да основаат здруженија на граѓани и фондации заради остварување на нивните културни, образовни, уметнички и научни цели.

Овие организации обезбедуваат услуги кон своите членови и ги застапуваат нивните интереси (на пр. подобрување на можностите за образование, борба против предрасудите и стереотипите кон помалубројните етнички заедници, учество во јавниот и политичкиот живот, социјална и економска интеграција на помалубројните етнички заедници, итн)

Агенцијата за остварување на правата на заедниците, во изминативе години, почнувајќи од 2010 година преку разни проектни активности дава поддршка за развој на капацитетите на граѓанскиот сектор.

Во текот на 2015 г., беше реализиран проектот „Ефективно остварување на правата на заедниците“ во кој повеќето активности беа насочени кон јакнење на капацитетите на граѓанските организации.

Со помош на експертизата на консултантите од МЦМС, беа остварени три дводневни обуки на теми од интерес за организациите како Стратешко планирање, Добро управување и Раководење со проектен циклус. Но исто така на организациите им беше понудена поддршка во самооценка на организациските капацитети. Процесот се вршеше преку претходно подготвена матрица за самооценка, приспособена на потребите на ГОи, од страна на ангажиран експерт од МЦМС.

1.7. Анализа за имплементација на правото на заедниците да учествуваат во културниот живот на локално ниво

Агенцијата за остварување на правата на заедниците согласно Законот за унапредување и остварување на припадниците на заедниците кои се помалку од 20 % од вкупното население на Р.М. (Сл. весник бр.92, од 22 јули 2008 год.) , "остварувањето и унапредувањето на правата на припадниците на заедниците кои се помалку од 20 % од населението, се однесува на правата во областа на вработувањето согласно со принципот на соодветна и правична застапеност на припадниците на заедниците, употребата на јазикот, образованието (основно, средно и високо) , културата и други области во кои со закон се уредени правата на припадниците на заедниците" наведено во член 3.

Согласно член 16, став 2 од горенаведениот закон, Агенцијата соработува со невладини и други организации кои се занимаваат со правата на припадниците на заедниците, како и со општините и со свои мислења и предлози учествува во решавањето на прашањата поврзани со остварувањето на правата на припадниците на заедниците.

Во однос на тоа беше спроведена „Анализа за имплементација на правото на заедниците да учествуваат во културниот живот на локално ниво“. При изготвувањето на анализата беа користени неколку методи: анкетни прашалници – за здруженијата на припадниците на заедниците и за општините и интервјуа со претставници на здруженијата на припадниците на заедниците. Целта беше да се овозможи увид во различните аспекти од имплементацијата на правата на припадниците на заедниците.

Анкетирано се 31 граѓанска организација од 13 општини во Република Македонија, од кои се одговорени само 17 прашалници .

Истражувањето дава понатамошни насоки и препораки за институционално и граѓанско дејствување во остварувањето и унапредувањето на правата на припадниците на заедниците во областа на културата.

2. СОРАБОТКА И РАБОТА ВО КОМИСИИ

2.1 Агенцијата за остварување на правата на заедниците активно учествува во работата на Меѓуресорското тело за човекови права со кое раководи Министерството за надворешни работи.

2.2 Агенцијата за остварување на правата на заедниците и Министерството за локална самоуправа, се институционален партнери за логистичка помош во реализација на задачите на проектот на Европската унија и Советот на Европа „Унапредување на човековите права и заштита на малцинствата во Југоисточна Европа“.

3. МЕМОРАНДУМИ ЗА СОРАБОТКА

3.1 Потпишан е Меморандум за соработка помеѓу Агенцијата за остварување на правата за заедниците и Мисијата на ОБСЕ во Р.Македонија за 2016 година. Цел на Меморандумот е реализација на проектот „Ефикасно остварување на правата на заедниците“. Проектот не е реализиран.

4. ИЗВЕШТАЈ ЗА УЧЕСТВО НА ВРАБОТЕНИТЕ НА ОБУКИ

Во текот на 2016 година вработените во Агенцијата за остварување на правата на заедниците учествуваа на следниве обуки:

Обука „Постапка за стручно усовршување на административните службеници“, - организирана од страна на Министерството за информатичко општество и администрација. На оваа обука присуствуваше еден државен службеник.

„Обука за јавни набавки“ – организирана од страна на Министерство за финансии. На оваа обука присуствуваше еден државен службеник.

Советување на тема „Правна регулатива и техники на канцелариско и архивско работење“, организирана од страна на Државниот архив на Република Македонија. На ова обука присуствуваше еден државен службеник.

„Обука за обучувачи за недискриминација“ – организирана од страна на Министерство за труд и социјална политика на Република Македонија. На оваа обука присуствуваше еден државен службеник.

„Специјализирана Обука од областа на стратешкото планирање“ - организирана од страна на Генералниот секретаријат на Владата на Република Македонија. На оваа обука присуствуваа тринаесет државни службеници.

Обука „Вовед во Е-Влада“ - организирана од страна на Министерство за информатичко општество и администрација. На оваа обука присуствуваше еден државен службеник.

„Подобрување на преговарачките вештини и размена на практики во пристапниот процес“, организирана од страна на Секретаријат за европски прашања на Република Македонија. На оваа обука присуствуваа четири државни службеници.

Обука „Административно работење“ организирана од страна на Министерство за информатичко општество и администрација. На оваа обука присуствуваше еден државен службеник.

10. ПРОГРАМИ:

Агенцијата во целост ќе исполни задачите и обврските за унапредување и заштита на правата на припадниците на заедниците преку реализација на специфичните програми:

- 1. ОСТВАРУВАЊЕ И УНАПРЕДУВАЊЕ НА ПРАВАТА НА ПРИПАДНИЦИТЕ НА ЗАЕДНИЦИТЕ КОИ СЕ ПОМАЛКУ ОД 20% ОД НАСЕЛЕНИЕТО НА РМ**
- 2. ЗАШТИТА И ПРОМОЦИЈА НА ПРАВАТА НА ПРИПАДНИЦИТЕ НА ЗАЕДНИЦИТЕ**
- 3. ПОДДРШКА НА ПРОЕКТНИ АКТИВНОСТИ НА ГРАЃАНСКИ ОРГАНИЗАЦИИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ И УНАПРЕДУВАЊЕ НА ПРАВАТА НА ПРИПАДНИЦИТЕ НА ЗАЕДНИЦИТЕ**

Програмите ќе се реализираат во целосна соработка со клучните државни институции и тоа: Секретаријатот за спроведување на охридскиот рамковен договор, Управата за афирмирање и унапредување на културата на припадниците на заедниците во РМ, Управата за развој и унапредување на образованието на јазиците на припадниците на заедниците и други релевантни институции.

Овие програми се во целост ги подржуваат стратешките приоритети на Владата на РМ и во нив во целост се вклучени препораките од Извештаите на Европската комисија за напредокот на РМ во контекст на ЕУ интеграциите и Извештаите на Владата на РМ по Рамковната конвенција за заштита на националните малцинства на Советот на Европа.

Во некои од програмите предвидена е и активност изготвување на анализи. Секоја од анализите ќе ги содржи следните постапки: составување на тим, дефинирање на полето на работа, опис на надлежности на лицата во тимот, спроведување на анализата, изготвување на извештај и објавување на извештајот.

Финансиската поддршка на програми и проекти на здруженија на граѓани и фондации во себе ги опфаќа следните активности: утврдување на висината на фондот, формирање на комисија, објавување на оглас, разгледување на апликациите и донесување на одлука за финансирање, доделување на финансиски средства, мониторинг над финансираните програми и проекти, оценка на истите и изготвување на извештаи.

2. П Л А Н О В И З А С П Р О В Е Д У В А Њ Е Н А П Р О Г Р А М И Т Е

П Л А Н З А С П Р О В Е Д У В А Њ Е Н А П Р О Г Р А М А Т А " О С Т В А Р У В А Њ Е И У Н А П Р Е Д У В А Њ Е Н А П Р А В А Т А Н А П Р И П А Д Н И Ц И Т Е Н А З А Е Д Н И Ц И Т Е К О И С Е П О М А Л К У О Д 20% О Д Н А С Е Л Е Н И Е Т О Н А Р М "

А: Оправданост и дизајн на програмата

Програмата произлегува од:
1. Стратешкиот приоритет на Владата на РМ содржан во Одлуката за утврдување на стратешки приоритети за 2016-2018 година, (Интеграција во НАТО и Европската Унија) и (одржување на добри меѓуетнички односи врз принципите на меѓусебна толеранција и почитување и спроведување на Охридскиот Рамковниот договор).
НПАА-Агенцијата има обврски кои произлегуваат од Националната програма за усвојување на правото на Европската Унија Поглавје 1 - политички критериуми Подрачје 2, тема 4
3. Стратешки приоритет на органот на државната управа: Следење на остварувањето и унапредувањето на правата на припадниците на заедниците кои се помалку од 20% од населението на РМ

Назив на програмата: "ОСТВАРУВАЊЕ И УНАПРЕДУВАЊЕ НА ПРАВАТА НА ПРИПАДНИЦИТЕ НА ЗАЕДНИЦИТЕ КОИ СЕ ПОМАЛКУ ОД 20% ОД НАСЕЛЕНИЕТО НА РМ "	Цел на програмата: Подобрување на следењето на остварувањето и унапредувањето на правата на припадниците кои се помалку од 20% од населението на РМ
---	---

Показатели за успех на Програмата: - Изготвена методологија за следење на правата на заедниците - Воспоставен систем за следење преку развој на дата база - Изготвени 6 анализи во следниве области: вработување согласно принципот на соодветна и правична застапеност, образование, култура, употреба јазик и симболи, информирање и граѓански организации
--

Очекувани резултати (компоненти) од Програмата :	
Резултат 1: Утврдување на степенот на остварување на правата на заедниците во сите области	Показател за успешност: Изготвени анализи и препораки поднесени до Владата на РМ

Б: План за спроведување на програмата “ОСТВАРУВАЊЕ И УНАПРЕДУВАЊЕ НА ПРАВАТА НА ПРИПАДНИЦИТЕ НА ЗАЕДНИЦИТЕ КОИ СЕ ПОМАЛКУ ОД 20% ОД НАСЕЛЕНИЕТО НА РМ “

План за спроведување на Програмата ОСТВАРУВАЊЕ И УНАПРЕДУВАЊЕ НА ПРАВАТА НА ПРИПАДНИЦИТЕ НА ЗАЕДНИЦИТЕ КОИ СЕ ПОМАЛКУ ОД 20% ОД НАСЕЛЕНИЕТО НА РМ

Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси	
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	човечки	финансиски МКД
1.1. Изготвување на методологија за собирање на податоци	ССОУЗПППЗ	ССОРД	01/2018	06/2018		0
	ОФП	НП				0
	ОУЧР	МИОА				0
	ОСАОР					
1.2. Воспоставување на систем на следење преку развој на дата база (софтвер)	ССОУЗПППЗ	ССОРД	06/2018	12/2018		120.000,00
	ОФП	НП	01/2019	12/2019		12.000,00
	ОУЧР	МИОА	01/2020	12/2020		12.000,00
	ОСАОР	ЗС				

1.3. Изготвување на Анализи	ССОУЗПППЗ	ССОРД НП МИОА МК МОН КЗД АВМУ ДЗС				
Вкупно активности во тековната година: 2018 – 2						120.000,00
Вкупно активности во следната година: 2019 – 1						12.000,00
Вкупно активности во година 2: 2020 – 1						12.000,00
Вкупно за резултат 1:	4		01/2018	12/2020		144.000,00

П Л А Н З А С П Р О В Е Д У В А Њ Е
Н А П Р О Г Р А М А Т А "З А Ш Т И Т А И П Р О М О Ц И Ј А Н А П Р А В А Т А Н А П Р И П А Д Н И Ц И Т Е Н А
З А Е Д Н И Ц И Т Е "

А: Оправданост и дизајн на програмата

Програмата произлегува од:
11. Стратешкиот приоритет на Владата на РМ содржан во Одлуката за утврдување на стратешки приоритети за 2016 година, (Интеграција во НАТО и Европската Унија) и (одржување на добри меѓуетнички односи врз принципите на меѓусебна толеранција и почитување и спроведување на Охридскиот Рамковниот договор).
НПАА-Агенцијата има обврски кои произлегуваат од Националната програма за усвојување на правото на Европската Унија Поглавје 1 - политички критериуми

Подрачје 2, тема 4

Стратешки приоритет на органот на државната управа: **Унапредување на заштитата и промоцијата на правата на припадниците на заедниците**

Назив на програмата: ЗАШТИТА И ПРОМОЦИЈА НА ПРАВТА НА ПРИПАДНИЦИТЕ НА ЗАЕДНИЦИТЕ

Цел на програмата: Обезбедување заштитни механизми на правата на припадниците на заедниците и подигање на свеста за истите

Показатели за успех на Програмата:

- Изготвени предлог измени и дополнувања на Законот за унапредување и заштита на правата на припадниците на заедниците кои се помалку од 20% од населението во РМ
- Одржани промотивни активности (кампањи, отворени денови, партиципативни форуми и др.)

Програмата е хоризонтална вертикална

Очекувани резултати (компоненти) од Програмата :

Резултат 1: Унапредена легислатива за воспоставување на заштитни механизми на правата на припадниците на заедниците согласно меѓународните стандарди за правата на мнозинските заедници

Показател за успешност: Усвоени измени и дополнувања на Законот за унапредување и заштита на правата на припадниците на заедниците кои се помалку од 20% од населението во РМ

Резултат 2: Промовирана интегративна општествена функција на АОПЗ

Показател за успешност: Реализирани партиципативни форуми, отворени денови, кампањи и др.

Б: План за спроведување на програмата “ЗАШТИТА И ПРОМОЦИЈА НА ПРАВАТА НА ПРИПАДНИЦИТЕ НА ЗАЕДНИЦИТЕ “

План за спроведување на Програмата ЗАШТИТА И ПРОМОЦИЈА НА ПРАВАТА НА ПРИПАДНИЦИТЕ НА ЗАЕДНИЦИТЕ

Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси	
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	Човечки	Финансиски МКД
2.1. Организирање на средби со цел лобирање за измени и дополнување на ЗУЗППЗ	ССОУЗПППЗ	СРМ МП МИОА ССОРД МНР СЕП СЗ ЗГФ	01/2018	06/2018		0 0 0
2.2. Доставување на предлог измени и дополнување на ЗУЗППЗ до Влада на РМ	ССОУЗПППЗ	СРМ МП СЗ ССОРД МИОА МФ	06/2018	12/2018		0
2.3. Усвојување на Акцискиот план за спроведување на ЗУЗППЗ	ССОУЗПППЗ	ВРМ МИОА МФ ССОРД СЗ	01/2019	12/2019		0

2.4. Организирање на промотивни настани	ССОУЗПППЗ	МЈС ПФ ЗГФ	01/2018 01/2019 01/2020	12/2018 12/2019 12/2020		920.000,00 920.000,00 920.000,00
2.5. Одбележување на националните денови и промоција на културата на заедниците	ССОУЗПППЗ	ЗГФ ВРМ	01/2018 01/2019 01/2020	12/2018 12/2019 12/2020		2.500.000,00 2.500.000,00 2.500.000,00
2.6. Организирање на партиципативни форуми	ССОУЗПППЗ	ПФ	01/2018 01/2019 01/2020	12/2018 12/2019 12/2020		450.000,00 450.000,00 450.000,00
Вкупно активности во тековната година: 2018 – 5						3.870.000,00
Вкупно активности во следната година: 2019 – 4						3.870.000,00
Вкупно активности во година 2: 2020 – 3						3.870.000,00
Вкупно за резултат 1:	12		01/2018	12/2020		11.610.000,00

П Л А Н З А С П Р О В Е Д У В А Њ Е
Н А П Р О Г Р А М А Т А " П О Д Д Р Ш К А Н А П Р О Е К Т Н И А К Т И В Н О С Т И Н А Г Р А Ѓ А Н С К И О Р Г А Н И З А Ц И И
З А С П Р О В Е Д У В А Њ Е И У Н А П Р Е Д У В А Њ Е Н А П Р А В А Т А Н А П Р И П А Д Н И Ц И Т Е Н А З А Е Д Н И Ц И Т Е "
Оправданост и дизајн на програмата

Програмата произлегува од:
1. Стратешкиот приоритет на Владата на РМ содржан во Одлуката за утврдување на стратешки приоритети за 2016 година, (Интеграција во НАТО и Европската Унија) и (одржување на добри меѓуетнички односи врз принципите на меѓусебна толеранција и почитување и спроведување на Охридскиот Рамковниот договор).
НПАА-Агенцијата има обврски кои произлегуваат од Националната програма за усвојување на правото на Европската Унија

Поглавје 1 - политички критериуми
Подрачје 2, тема 4

Стратешки приоритет на органот на државната управа: Операционализација на фонд на финансиски средства за остварување на посебни програми за спроведување и унапредување на правата на припадниците на заедниците

Назив на програмата: “Поддршка на проектни активности на граѓански организации за спроведување и унапредување на правата на припадниците на заедниците”

Цел на програмата: Зајакнување на улогата на граѓанскиот сектор во креирање на политики и донесување на одлуки за спроведување и унапредување на правата на припадниците на заедниците

Показатели за успех на Програмата:

- Организирани обуки, работилници и др
- Број на подржани проекти од областа на мултикултурализмот

Програмата е: (забележете го видот на Програмата) хоризонтална вертикална

Очекувани резултати (компоненти) од Програмата : Поддршка на проектни активности на граѓански организации за спроведување и унапредување на правата на припадниците на заедниците

Резултат 1: Зајакнати капацитети на граѓански организации на припадниците на заедниците

Показател за успешност: Број на учесници на обуки и работилници

Резултат 2: Подобрени меѓуетнички односи на локално и национално ниво

Показател за успешност: Реализирани проекти од областа на мултикултурализмот

Б: План за спроведување на програмата “ПОДДРШКА НА ПРОЕКТНИ АКТИВНОСТИ НА ГРАЃАНСКИ ОРГАНИЗАЦИИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ И УНАПРЕДУВАЊЕ НА ПРАВАТА НА ПРИПАДНИЦИТЕ НА ЗАЕДНИЦИТЕ “

План за спроведување на Програмата Промоција на културата на заедниците

Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси	
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	човечки	Финансиски МКД
1.1 Организирање на обуки и работилници за граѓанскиот сектор	ССОУЗПППЗ	МФ ССОРД ПФ ЗГФ	01/2017	12/2018		400.000,00
			01/2018	12/2019		400.000,00
			01/2020	12/2020		400.000,00
1.2. Развивање на програма за финансирање на проектни активности на граѓански организации	ССОУЗПППЗ ОФП	МФ ССОРД	01/2018	12/2018		5.000.000,00
			01/2019	12/2019		5.000.000,00
			01/2020	12/2020		5.000.000,00
Вкупно активности во тековната година: 2018 – 2						5.400.000,00
Вкупно активности во следната година: 2019– 2						5.400.000,00
Вкупно активности во година 2: 2020 – 2						5.400.000,00
Вкупно за резултат 1:	6		01/2018	12/2020		16.200.000,00

3. Влијанија врз човечките ресурси

ПРОГРАМА	Резиме на потреба од нови вработувања	Резиме на потреба од прераспределба на вработените	Резиме на потреба од обуки
ПРОГРАМА 2 ЗАШТИТА И ПРОМОЦИЈА НА ПРАВАТА НА	Вработување во Одделениа за управување со човечки ресурси 1 државен службеник во 2018 година - 1 Помлад соработник – Правник		

ПРИПАДНИЦИТЕ НА ЗАЕДНИЦИТЕ			
ПРОГРАМА 1			
ОСТВАРУВАЊЕ И УНАПРЕДУВАЊЕ НА ПРАВТА НА ПРИПАДНИЦИТЕ НА ЗАЕДНИЦИТЕ КОИ СЕ ПОМАЛКУ ОД 20% ОД НАСЕЛЕНИЕТО НА РМ	Вработување во Одделение за стручно-административни и општи работи- 1 Портир во 2018 година		

4. Принципи на правична застапеност

2018 очекувано влијание	2019 очекувано влијание	2020 очекувано влијание
При вработувањето ќе се има во предвид потребата од спроведување на уставното начело за соодветна застапеност на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија	При вработувањето ќе се има во предвид потребата од спроведување на уставното начело за соодветна застапеност на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија	При вработувањето ќе се има во предвид потребата од спроведување на уставното начело за соодветна застапеност на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија

5. Развивање на заедничките функции

2018 планирани мерки	2019 планирани мерки	2020 планирани мерки

Развивање политики

Подготвувањето на предлог актите и материјалите, односно нивното финализирање е во надлежност на Сектор за следење на остварувањето, унапредувањето, заштитата и промоција на правта на припадниците на заедниците	Подготвувањето на предлог актите и материјалите, односно нивното финализирање е во надлежност Сектор за следење на остварувањето, унапредувањето, заштитата и промоција на правта на припадниците на заедниците	Подготвувањето на предлог актите и материјалите, односно нивното финализирање е во надлежност на Сектор за следење на остварувањето, унапредувањето, заштитата и промоција на правта на припадниците на заедниците
--	---	--

Стратешко планирање/ подготвување на Буџетот

<p>Во рамките на Агенцијата не постои посебен организационен облик – одделение за подготвување на стратешкиот план на Агенцијата. Во изготвувањето на стратешкиот план за периодот 2018 -2020 година, покрај директорот и заменик директорот учествуваа сите вработени.</p> <p>Изготвувањето на буџетот е во надлежност на Одделението за материјално финансиски работи. Одделението врши планирање и обезбедува наменско трошење на средствата на Агенцијата; подготвува финансики план и врши контрола на финансиски сметководствени податоци; врши сметководствени книговодствени работи; обработка на податоци за плати и други надоместоци; изработува завршна сметка и извештај за потрошените средства.</p>	<p>Во рамките на Агенцијата не постои посебен организационем облик – одделение за подготвување на стратешкиот план на Агенцијата.</p> <p>Изготвувањето на буџетот е во надлежност на Одделението за материјално финансиски работи. Одделението врши планирање и обезбедува наменско трошење на средствата на Агенцијата; подготвува финансики план и врши контрола на финансиски сметководствени податоци; врши сметководствени книговодствени работи; обработка на податоци за плати и други надоместоци; изработува завршна сметка и извештај за потрошените средства.</p>	<p>Во рамките на Агенцијата не постои посебен организационем облик – одделение за подготвување на стратешкиот план на Агенцијата</p> <p>Изготвувањето на буџетот е во надлежност на Одделението за материјално финансиски работи. Одделението врши планирање и обезбедува наменско трошење на средствата на Агенцијата; подготвува финансики план и врши контрола на финансиски сметководствени податоци; врши сметководствени книговодствени работи; обработка на податоци за плати и други надоместоци; изработува завршна сметка и извештај за потрошените средства.</p>
--	--	---

Извршување на Буџетот и управување со средства

Реализација на Програмски активности	Реализација на Програмски активности	Реализација на Програмски активности
Добиените средства од Буџетот за 2018 година ќе се користат согласно начелата на Законот за буџети, односно наменски, рационално, економично, ефикасно и ефективно	Добиените средства од Буџетот за 2019 година ќе се користат согласно начелата на Законот за буџети, односно наменски, рационално, економично, ефикасно и ефективно	Добиените средства од Буџетот за 2020 година ќе се користат согласно начелата на Законот за буџети, односно наменски, рационално, економично, ефикасно и ефективно

Управување со човечки ресурси

Во рамките на Агенцијата институционализиано е Одделение за	Во рамките на Агенцијата институционализиано е Одделение за	Во рамките на Агенцијата институционализиано е Одделение за
---	---	---

управување со човечки ресурси кое е задолжено да го води кадровското и персонално работење на Агенцијата, да врши пријавување и одјавување на вработени, да ги ажурира податоците за вработените, да се грижи за организирање на обуки на вработените и друго.	управување со човечки ресурси кое е задолжено да го води кадровското и персонално работење на Агенцијата, да врши пријавување и одјавување на вработени, да ги ажурира податоците за вработените, да се грижи за организирање на обуки на вработените и друго.	управување со човечки ресурси кое е задолжено да го води кадровското и персонално работење на Агенцијата, да врши пријавување и одјавување на вработени, да ги ажурира податоците за вработените, да се грижи за организирање на обуки на вработените и друго.
--	--	--

Управување со информациски технологии

Во АОПЗ е реализирано вработување на еден помлад соработник ИТ поддршка задолжен за одржување на веб страната		
---	--	--

Внатрешна ревизија

Во 2010 година е склучен договор за вршење на внатрешната ревизија од страна на единицата за внатрешна ревизија на Министерството за правда кое е задолжено за следење и примена на закони и прописи од областа на внатрешната ревизија.		
--	--	--

Листа на кратенки

АПОЗ – Агенција за остварување на правата на заедниците
ВРМ – Влада на Република Македонија
СРМ – Собрание на Република Македонија
ГСВРМ – Генерален секретаријат на Влада на РМ
ЕУ – Европска Унија
ОБСЕ – Организација за безбедност и соработка на Европа
СЕ – Совет на Европа
НП – Народен Правобранител
МП – Министерство за правда
МЛС – Министерство за локална самоуправа
МОН – Министерство за образование и наука
МК – Министерство за култура
БРО – Биро за развој на образование
СЕР – Секретеријат за европски прашања
МФ – Министерство за финансии
МИОА – Министерство за информатичко општество и администрација
СЗ – Секретаријат за законодавство
ССОРД – Секретаријат за спроведување на охридскиот рамковен договор
МТСП – Министерство за труд и социјална политика
УУРОПЗ – Управа за унапредување и развој на образованието на припадниците заедниците
УАУКПЗ – Управа за афирмирање и унапредување на културата на припадниците на заедниците
АВМУ – Агенција за аудио и аудиовизуелни
ЗГФ – здруженија на граѓани и фондации
ЗУЗП – Закон за унапредување на правата на заедниците
ПФ – Партиципативен форум
ССОУЗППЗ - Сектор за следење на остварувањето, унапредувањето, заштитата и промоција на правата на припадниците на заедниците
ОСОУЗППЗ - Одделение за следење на остварувањето, унапредувањето и заштитата на правата на припадниците на заедниците;
ОУКРОДУППЗ - Одделение за усогласување и координација на работата на органите на државната управа и промоција на правата на припадниците на заедниците;
ОСАОР - Одделение за стручно-административни и општи работи
ОФП - Одделение за финансиски прашања
ОУЧР - Одделение за управување со човечки ресурси